

Avdelning nord
Anders Granberg
Michael Dahlberg Grundberg
anders.granberg@ivo.se
michael.dahlberg-grundberg@ivo.se

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
Ert dnr S2020/02841/FS

Yttrande gällande betänkandet God och nära vård – En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem (SOU 2020:19)

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) tillstyrker föreslagna förändringar men lämnar nedan redovisade synpunkter på utredningen ”Samordnad utveckling för god och nära vård” betänkande *God och nära vård – En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem (SOU 2020:19)*.

Övergripande synpunkter

IVO ställer sig i huvudsak bakom utredningens förslag, rekommendationer och målbild. IVO är positiv till att utredningen lyfter fram IVO som en viktig aktör i omställningsarbetet.

De förändringar som redovisas i betänkandet är relevanta och angelägna. IVO instämmer i utredningens bedömning att de föreslagna förändringarna endast är ett första steg på vägen mot en omställning. För att denna omställning ska få genomslag krävs såväl långsiktigt arbete inom vården som en påtaglig politisk uthållighet.

En reflektion IVO gör är att en konkretisering av den samverkan delbetänkandet syftar till för primärvården, förutsätter att konkreta förslag från utredningen *Digifysiskt vårdval* genomförs. Risken är annars stor att samverkan blir av mer formell än reell karaktär.

Synpunkter på betänkandet

4.3.1 Regionen och kommuner ska samverka vid planering och utveckling av hälso- och sjukvården

IVO anser att förslaget om att krav på förutsättningar för samverkan skrivs in i hälso- och sjukvårdslagen är positivt. IVO har vid upprepade tillfällen i sin tillsyn noterat att bristande samordning och samverkan har lett till vårdskador.¹

¹ *Vad har IVO sett 2018*, s. 4, respektive *Vad har IVO sett 2019*, s. 30-31 & 85.

4.4.8 Elevhälsa

IVO har i sin tillsyn uppmärksammat brister inom elevhälsan, bl.a. avseende att vårdgivaransvaret inte är tillräckligt känt hos skolans huvudmän och att ledningssystemen inte är tillräckligt anpassat till verksamheten.² Mot bakgrund av sådana identifierade brister hade IVO gärna sett att utredningen hade kommit med fler konkreta förslag i syfte att betona samverkansansvaret och därmed stärka patientsäkerheten inom elevhälsan.

10. Uppdraget om lättare psykisk ohälsa

IVO har identifierat ökande psykisk ohälsa, framför allt hos barn och ungdomar, som en väsentlig iakttagelse i tillsynen.³ IVO vill också framhålla vikten av att kommande betänkande bevakar att inga undanträngningseffekter inträffar i förhållande till annan prioriterad hälso- och sjukvård, t.ex. svårare psykisk eller kroppslig sjukdom.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Sofia Wallström. Avdelningscheferna Anna Sundberg, Patrick Barringer och Sabina Wikgren Orstam har deltagit i den slutliga handläggningen. Inspektören Michael Dahlberg Grundberg har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Sofia Wallström

Michael Dahlberg Grundberg

² Vad har IVO sett 2019, s. 112, respektive IVO:s rapport *Skolan – både huvudman och vårdgivare* (2016), s. 9-10.

³ Vad har IVO sett 2019, s. 110–112.